

**ІСТОРІЯ КАФЕДРИ АКУШЕРСТВА
ТА ГІНЕКОЛОГІЇ
БУКОВИНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ**
Т.М. Бойчук, О.А. Андрієць, І.Р. Ніцович
Буковинський державний медичний
університет МОЗ України
(м.Чернівці, Україна)

У надзвичайно важких умовах завершального року війни та повоєнної розрухи поновлював свою діяльність 2-й Київський державний медичний інститут (КДМІ), а з 20 жовтня 1944 року – Чернівецький державний медичний інститут (ЧДМІ), у формуванні науково-кадрового потенціалу якого взяли участь провідні вищі навчальні заклади Радянського Союзу.

Київський виробничо-медичний інститут (1931–36 рр.); 2-й КДМІ (1936–44 рр.); ЧДМІ (1944–97 рр.); Буковинська державна медична академія (1997–2005 рр.); Буковинський державний медичний університет (з 2005 р.) – така коротка історія заснування й розвитку створеного в 1931 році вищого медичного навчального закладу та його трансформації в теперішній Буковинський державний медичний університет (БДМУ).

Незважаючи на всі труднощі, уже з перших років діяльності навчального закладу на Буковині самовіддана й плідна робота колективу дозволила підняти на належний рівень авторитет інституту серед інших медичних навчальних закладів та утвердити високу якість чернівецького лікарського диплома.

Першим засновником та організатором кафедри акушерства та гінекології ЧДМІ (на базі пологового будинку № 1) з 1945 по 1948 роки був професор **Венцківський Михайло Каспарович**, один з кращих учнів професора А.Лур'є. Після закінчення КДМІ (1926 р.) він пройшов шлях від аспіранта акушерсько-гінекологічної клініки (1929 р.) до завідувача кафедри акушерства та гінекології КДМІ (1941 р.).

З перших днів заснування кафедри за його керівництва формується колектив викладачів, організовується навчальний процес, започатковано вивчення актуальних проблем акушерства та гінекології, поліпшення допомоги населенню Буковини на зниження гінекологічної захворюваності. Кафедра готувала молоді кадри, приділяла велику увагу підвищенню кваліфікації лікарів, проводились семінари, обласні та клінічні конференції, показові операції, ургентні виїзди в райони.

Зросла кількість пологів у стаціонарах з 15% (у 1945 р.) до 100% (у 1957 р.).

Материнська смертність знизилась до 21,3%, перинатальна смертність по області склала 11% (13,9% по Україні). Значно зменшилася кількість передчасних пологів, пологових травм та мертворожденості.

Професор **Венцківський М.К.** є автором понад 50 наукових праць, які присвячені діагностиці ранніх термінів вагітності, перебігу вагітності та пологів у жінок хворих на туберкульоз, лікуванню асфіксії новонароджених, раку тіла матки. Проводилася робота зі зниження випадків сифілісу у новонароджених, ранньому виявленню і лікуванню захворювань жіночих статевих органів. У 1946 році видав монографії «Рак матки» та «Мать и дитя».

З 1948 по 1963 роки кафедрою завідував професор **Теодор Людвиг Борисович** (1897 – 28.08.1963 рр.). Після закінчення Ростовського медичного інституту (1921 р.) він пройшов шлях від ординатора до професора (1933 р), завідувача (1938 р.) кафедри акушерства та гінекології цього ж інституту

Основні наукові напрямки кафедри – проблеми діагностики та лікування запальних процесів жіночих статевих органів, діагностики термінів вагітності, аномалій пологової діяльності, своєчасного виявлення та лікування токсикозів вагітних, лікування онкологічних захворювань жіночої статевої системи, гінекологічної патології.

Співробітники кафедри в цей період багато

уваги приділяли лікувальній роботі, організації допомоги при пологах в місті та області, наполегливо працювали над підвищенням кваліфікації лікарів. Професор Л.Б.Теодор у 1949–51 рр. одночасно працював головним акушером-гінекологом Чернівецької області та був членом ради з погодопомоги при МОЗ СРСР та УРСР. У власному доробку мав 36 опублікованих наукових праць, 1 монографію. Під його керівництвом захищено 1 докторську та 12 кандидатських дисертацій, у тому числі І.М.Рембезом (1956 р.).

Під керівництвом професора Л.Б.Теодора асистентом М.О.Лозинським була розроблена і впроваджена в практику методика тканинної терапії, у подальшому впровадження в практику психопрофілактичної підготовки вагітних до пологів, виправлення неправильних положень плода, вивчення проблем маткових кровотеч та своєчасної діагностики токсикозу вагітних.

За цей період колективом кафедри написано 33 наукові праці, з них 28 – друковані, 4 рукописи, 1 монографія.

З 1963 по 1982 роки кафедру очолював професор **Борима Трохим Васильович** (19.10.1914 – 02.02.1984 рр.). Пройшов науковий шлях від асистента (1950 р.) кафедри акушерства та гінекології до доцента (1954 р.) та професора (1966 р.) цієї ж кафедри.

Основні напрямки наукової діяльності - вивчення міжклітинної речовини плаценти при нормальній і патологічній вагітності, її впливу на плід, генітального туберкульозу, водно-сольового обміну, функції нирок та печінки при нефропатіях вагітності. Він є автором 147 наукових праць, 4 раціоналізаторських пропозицій. Під його керівництвом захищено 11 кандидатських дисертацій.

Трохим Васильович приділяв значну увагу удосконаленню педагогічного процесу: у 1968 році розроблено схеми історії пологів та хвороб для студентів, у 1969 році введено програмований контроль для підготовки студентів, виготовлені таблиці-схеми щодо надання невідкладної допомоги при акушерських кровотечах, гестозах, при асфіксії новонароджених.

Для покращення надання медичної допомоги за кожним співробітником кафедри були закріплені райони області, куди вони щомісячно виїжджали для надання консультативно-лікувальної допомоги, проведення операцій. Лише за 1967 рік професорсько-викладацьким складом здійснено 202 виїзди в райони по санавіації, проведено 120 операцій, 1400 консультацій в стаціонарах та 772 – в амбулаторіях.

У 1963–1982 роках професор Борима Т.В. очолював наукове товариство акушерів-гінекологів Чернівецької області, був головою обласної комісії пологової та гінекологічної допомоги, членом правління наукового товариства акушерів-гінекологів Української РСР, двічі обирався до місцевих Рад.

З 1982 по 1991 роки кафедру очолював профе-

сор **Климець Йосип Йосипович**. Пройшов шлях від клінічного ординатора (1954 р.) кафедри акушерства та гінекології Ленінградського санітарно-гігієнічного медичного інституту до професора (1975 р.) цієї ж кафедри.

Основний науковий напрямок кафедри у той час – «Програма гігієнічного і статевих виховання дітей і молоді», розпочато наукову роботу на тему: «Вплив виробничого середовища на репродуктивну функцію працівниць електронної промисловості м. Чернівці». Під його керівництвом захищені дві кандидатські дисертації.

Климець Й.Й. є автором 71 наукової праці, монографії «Перинатальна смертність», нагороджений медаллю «За доблестний труд».

З 1991 по 1992 роки кафедру очолював доцент **Гуцьков Василь Степанович** (1931–1992 рр.). Після закінчення Чернівецького державного медичного інституту пройшов шлях від старшого лаборанта (1962 р.) кафедри акушерства та гінекології до доцента (1975 р.) цієї ж кафедри.

У 1969 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Сравнительная характеристика некоторых методов местного обезболивания при операции искусственного прерывания беременности ранних сроков». Він є автором 43 наукових праць, нагороджений знаком «Відмінник охорони здоров'я».

З 1992 по 1994 рік – кафедру очолював доцент **Ніцович Роман Михайлович**. Після закінчення Львівського медичного інституту (1954 р.), пройшов шлях від головного лікаря Новочеркаської районної лікарні Акмолінської області (Казахська РСР), клінічного ординатора (1957 р.), асистента (1959 р.) до доцента (1969 р.) кафедри акушерства та гінекології Чернівецького медичного інституту, лікар акушер-гінеколог вищої категорії. Кандидатську дисертацію на тему: «Функції печінки при токсикозах другої половини вагітності» захистив у 1963 році. Наукові дослідження Р.М.Ніцовича були присвячені вивченню проблем порушення обміну макро- та мікроелементів матері та плоду при пізніх гестозах вагітних, сучасним медикаментозним і немедикаментозним аспектам лікування перитоніту та гнійно-септичних ускладнень в умовах екологічно несприятливих чинників.

Він є автором 200 наукових праць, співавтором підручника «Акушерство» (за ред. Грищенка В.І.), керівником 3 кандидатських дисертацій, нагороджений медаллю «За освоєння целинних земель», «Ветеран труда». Під час його керівництва кафедрою на Буковині було зареєстровано найнижчий серед областей України показник мертвонароджуваності – 5,3‰.

У 2002–2006 рр. доцент Ніцович Р.М. працював на кафедрі акушерства, гінекології та перинатології, у 2009–2010 рр. – на кафедрі акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології.

З 1994 по 1995 роки кафедру очолювала доцент

Кравченко Олена Вікторівна. Після закінчення ЧДМІ, пройшла шлях від лікаря акушера-гінеколога (1979 р.), асистента (1986 р.) кафедри акушерства та гінекології ЧМІ, головного акушера-гінеколога УОЗ Чернівецької області (1991–1996 рр.) до доцента (1992 р.) цієї ж кафедри.

Науковий напрямок досліджень – особливості функціонування фетоплацентарного комплексу в екологічно несприятливих умовах, профілактика крупного плода. Кравченко О.В. є автором більше 200 наукових праць, членом Європейської асоціації акушерів-гінекологів, з 1995 року доктор медичних наук, очолює кафедру акушерства та гінекології № 2 (з 1999 р. кафедра акушерства, гінекології та перинатології БДМУ).

З 1995 по 2006 рік кафедру акушерства та гінекології № 1 (з 1999 р. кафедра акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології) очолював професор **Юзько Олександр Михайлович.** Після закінчення Вінницького медичного інституту пройшов шлях від лікаря акушера-гінеколога (1978 р.), асистента (1981 р.) кафедри акушерства та гінекології факультету удосконалення лікарів Вінницького медичного інституту до доцента (1989 р.) цієї ж кафедри.

Науковий напрямок досліджень – акушерська патологія, пов'язана з передчасним розривом плодових оболонок; прогнозування та профілактика онкогінекологічної патології; проблема репродукції людини, взаємовідношення матері й плода при екстрагенітальних захворюваннях.

У 1996 році за ініціативи професора Юзько О.М. був відкритий Центр репродуктивної медицини при БДМА, який займається проблемою відновлення репродуктивної функції жінки з різноманітною патологією. На базі центру активно працює лабораторія, де проводяться на сучасному рівні дослідження гормональної функції яєчників, гіпофіза, стану імунітету, мікробіологічні дослідження. Впроваджено в практику штучне запліднення, розробляються нові напрямки в оперативній гінекології, мікрохірургічні та реконструктивно-пластичні операції при аномаліях розвитку жіночих статевих органів.

З 1998 на базі пологового будинку № 1 (база кафедри) працює вперше в області створений на-

уково-практичний центр гінекологічної ендоскопії БДМУ.

У 1997 р. кафедрою розпочато проведення науково-практичних конференцій: проведена I науково-практична конференція Асоціації акушерів-гінекологів України «Невиношування вагітності», у 2000 р. – IV Всеукраїнська науково-практична конференція лікарів-гінекологів дитячого та підліткового віку з міжнародною участю «Особливості становлення репродуктивної функції у дівчат та її порушення», у 2004 р. – VI Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Дитяча гінекологія – основа репродуктивного здоров'я».

О.М.Юзько є автором більше 300 наукових праць, 6 авторських свідоцтв, 4 монографій, 4 підручників. Під керівництвом професора О.М.Юзька виконано та захищено більше 20 кандидатських дисертацій. З 2006 по 2010 рік професор Юзько О.М. завідував кафедрою акушерства та гінекології № 1 Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л.Шупика.

З 2006 по 2010 рік кафедру очолювала доцент **Польова Світлана Петрівна** (24.05.1967 р.). Після закінчення ЧДМІ (1992 р.), пройшла шлях від магістранта (1994 р.), асистента (1999 р.) кафедри акушерства, гінекології та перинатології БДМУ до доцента (2002 р.) кафедри акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології.

Науково-практичний напрямок її роботи – лапароскопічно-гістероскопічна діагностика та лікування непліддя у жінок, репродуктивне здоров'я жінок, хворих на туберкульоз. Вона є автором більше 120 наукових праць, 2 монографій, 12 навчально-методичних посібників, 2 декларативних патентів на винахід, 5 раціоналізаторських пропозицій.

З січня по серпень 2011 р. кафедру очолював доктор медичних наук, професор **Юзько Олександр Михайлович**, з вересня 2011 р. - очолює кафедру акушерства та гінекології факультету післядипломної освіти БДМУ, з 2012 р. – проректор з розвитку університету.

Юзько О.М. є членом ESHRE - Європейської асоціації акушерів-гінекологів (з 1991 р.), Українського всесвітнього лікарського товариства, Європейської асоціації репродукції людини та ембріології (з 1996 р.), Нью-Йоркської академії наук (з 1997 р.), директор Буковинського центру репродуктивної медицини, академік Української академії наук національного прогресу (з 2000 р.), віце-президент Всеукраїнської асоціації менопаузи та репродуктивного здоров'я жінки, президент Української асоціації репродуктивної медицини (з 2006 р.), лауреат Державної премії в галузі науки і техніки 2011 року. За вагомих особистий внесок у розвиток медичної освіти і науки, підготовку висококваліфікованих медичних кадрів професор Юзько О.М. нагороджений Почесною грамотою та медаллю Верховної Ради України «За особливі заслуги перед Українським народом».

З квітня 2010 по січень 2011 року та з вересня 2011 року кафедру акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології очолює професор **Андрієць Оксана Анатоліївна**.

Після закінчення ЧДМІ пройшла науковий шлях від асистента (1994 р.), доцента (1999 р.), завідувача курсом дитячої та підліткової гінекології, головного позаштатного спеціаліста з дитячої та підліткової гінекології ОУОЗ, до доктора медичних наук (2006 р.).

Науковий та лікувальний напрямок роботи – проблеми діагностики та лікування акушерсько-гінекологічного перитоніту, дитячої та підліткової гінекології, гінекологічної ендокринології. Вона є автором більше 200 наукових праць, 6 патентів на винахід, 2 монографій, 2 підручників, 13 навчальних посібників.

Колектив кафедри складають висококваліфіковані викладачі. З 1998 року на кафедрі працює доцент, к.м.н. Ігор Романович Ніцович (1993–1994 рр. – асистент-сумісник). Захистив кандидатську дисертацію у 1996 р. на тему: «Комплексне лікування неспецифічних запальних процесів внутрішніх жіночих статевих органів із застосуванням деяких методів фізіотерапії» (керівники – О.М. Юзько, О.В. Алексеєнко, Р.М. Ніцович). З 1998 р. – асистент кафедри, з 2000 р. – лікар акушер-гінеколог вищої категорії, з 2002 р. – доцент кафедри. Науково-лікувальний напрямок роботи – діагностика та лікування акушерської патології, немедикаментозні методи лікування. На кафедрі відповідає за навчання студентів 5 курсу, консультативно-лікувальну роботу. Є автором більше 200 наукових праць, з яких 22 навчально-методичних посібників, 23 раціоналізаторських пропозицій, 3 патентів на винахід, 1 методрекомедації.

З 2000 р. працює к.м.н. Аліна Вікторівна Семяняк. У 2005 р. захищена кандидатська дисертація: «Оптимізація комплексної терапії урогенітальної інфекції у жінок з безпліддям при використанні їм допоміжних репродуктивних технологій» (керівник О.М. Юзько). Лікар акушер-гінеколог I категорії, відповідає за навчальну роботу на кафедрі, з 2010 р. відповідає за навчання студентів 6 курсу. З 2007 року – на посаді доцента кафедри, з 2013

р. – доцент кафедри.

З 2006 року на кафедрі працює к.м.н. Андрій Миколайович Бербець. У 2005 р. захищена кандидатська дисертація на тему: «Перебіг вагітності, пологів та стан плода у жінок, які перенесли загрозу переривання вагітності в I триместрі». Лікар акушер-гінеколог першої категорії. З 2009 р. – на посаді доцента кафедри. Відповідає за навчання англомовних студентів 4 та 6 курсів.

З 2000 р. працює асистент, к.м.н. Світлана Григорівна Приймак. У 2000 р. – викладач-стажист, з 2001 р. – асистент. У 2003 р. захищена кандидатська дисертація на тему: «Відновне лікування жінок після лапароскопічних операцій при безплідності трубного походження» (керівник О.М. Юзько). Лікар акушер-гінеколог першої категорії. На кафедрі відповідає за навчання студентів 4 курсу, наукову роботу.

З 2005 р. працює асистент Марина Дмитрівна Гресько. Захистила у 2008 р. кандидатську дисертацію на тему: «Розробка та впровадження методів діагностики, лікування та профілактики в перинатальному періоді та при патологічних станах репродуктивної функції у дівчат та жінок» (керівник О.М. Юзько). Лікар акушер-гінеколог другої категорії. Відповідає за навчання студентів спеціальності «Сестринська справа» та «Лабораторна діагностика».

З 2007 року на кафедрі працює к.м.н. асистент Бакун Оксана Валеріанівна. У 2004 році, після закінчення магістратури вступила до аспірантури. Захистила у 2007 році кандидатську дисертацію на тему: «Підвищення ефективності запліднення *in vitro* при лікуванні жіночого безпліддя трубного походження з урахуванням ролі антиоваріальних антитіл» (керівник О.М. Юзько). Лікар акушер-гінеколог першої категорії. На кафедрі відповідає за навчання англомовних студентів 5 курсу та за роботу студентського наукового гуртка.

З 1991 по 2001 роки на кафедрі працював асистентом Олександр Петрович Пересуцько. У 1993 році захистив кандидатську дисертацію на тему: «Применение лабазника вязолистного для лечения дисплазии шейки матки». З 2001 року працює доцентом кафедри онкології БДМУ.

З 1996 по 2001 роки на кафедрі працювала доцент Антоніна Анатоліївна Дудченко. Лікар акушер-гінеколог вищої категорії. Являлась позаштатним генетиком обласного управління охорони здоров'я у Чернівецькій області. Науково-лікувальний напрямок роботи – медична генетика та гормональні порушення в акушерстві та гінекології. На даний час працює доцентом на кафедрі акушерства та гінекології Українській медичній стоматологічній академії (м. Полтава).

З 1997 по 2002 роки на кафедрі працювала асистент Ірина Валентинівна Каліновська. Захистила дисертацію у 1996 році на тему: «Комплексне лікування післяпологових ендометритів із застосуванням деяких методів фізіотерапії». У

2003–2010 рр. працювала на кафедрі акушерства, гінекології та перинатології БДМУ. У 2010–2011 рр. працювала на кафедрі акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології, д.м.н., доцент. З 2011 р. працює на кафедрі акушерства та гінекології ФПО.

З 1993 по 2003 роки на кафедрі працювала асистент, кандидат медичних наук Галина Миколаївна Ляшенко. З листопада 2002 року – доцент кафедри. З 2003 р. працює доцентом кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика (м. Київ).

З 1973 по 2004 рік працювала на кафедрі асистент Надія Миколаївна Ватаманюк. Кандидатська дисертація захищена у 1969 році. Лікар вищої категорії.

З 1995 по 2007 рр. на кафедрі працювала доцент, к.м.н. Тамара Анатоліївна Юзько (Лаптева). 1984–87 рр. – головний акушер-гінеколог Любешівського району Волинської області. З 1995 р. – асистент кафедри. У 1997 р. захистила кандидатську дисертацію на тему: «Роль металів та металоензимів в прогнозуванні та профілактиці передчасного розриву плідних оболонок у вагітних жінок» (керівник – П.П. Григоренко). З 2003 р. – доцент кафедри. Науково-лікувальний напрямок роботи – лікування непліддя та гінекологічної патології. По виходу на пенсію працює у Буковинському центрі репродуктивної медицини. З 2011 працює (за сумісництвом) на кафедрі акушерства та гінекології ФПО.

З 1999 по 2009 рік, після закінчення магістратури, працював асистент, к.м.н. Ігор Іванович Шевчук. У 2007 р. захистив кандидатську дисертацію на тему: «Нові підходи до діагностики та лікування хламідіозу в жінок із безпліддям» (керівник О.М. Юзько). Лікар акушер-гінеколог другої категорії. З 2009 р. працює у МОЗ України.

З 1998 по серпень 2010 року працювала доцент, к.м.н. Наталія Михайлівна Лакуста (з 1994 р. – магістрант). У 2001 р. захищена кандидатська дисертація на тему: «Транслокація мікрофлори і її популяційний рівень при передчасному розриві плідних оболонок у вагітних жінок та попередження гнійно-запальних ускладнень у породіль та новонароджених». З 2005 р. – доцент, лікар акушер-гінеколог першої категорії. З вересня 2010 року працює заступником з материнства та дитинства начальника ГУОЗ Черкаської ОДА.

З 1998 року працювала асистент, к.м.н. Лариса Василівна Бегаль. У 2001 р. захищена кандидатська дисертація на тему: «Імунологічні аспекти профілактики передчасного розриву плодових оболонок при недоношеній вагітності». З 2006 року – в.о. доцента, лікар акушер-гінеколог першої категорії, з 2010 року – доцент кафедри. З 2011 р. працює на кафедрі акушерства та гінекології ФПО, відповідає за лікувальну роботу.

З 2000 року працювала асистент, к.м.н. Лілія

Михайлівна Рак. З 2000 по 2002 рр. – магістрант, з 2003 р. – асистент кафедри. У 2006 р. захищена кандидатська дисертація на тему: «Підвищення ефективності комплексної підготовки ендометрія та порожнини матки у жінок з безпліддям до допоміжних репродуктивних технологій» (керівник О.М. Юзько). З 2008 року – в.о. доцента, лікар акушер-гінеколог першої категорії, з 2011 року – доцент кафедри, відповідає за навчальну роботу. З 2011 р. працює на кафедрі акушерства та гінекології ФПО БДМУ.

Викладачі кафедри своєю відданою працею роблять чималий внесок у розвиток науки, клініки та удосконалення навчального процесу.

Основні напрямки науково-лікувальної роботи кафедри:

1. Репродуктивне здоров'я населення Буковини.
2. Дитяча і підліткова гінекологія та акушерство.
3. Лапароскопія і гістероскопія.
4. Немедикаментозні та еферентні методи лікування в акушерстві і гінекології.
5. Безплідність та допоміжні репродуктивні технології.
6. Профілактика і лікування акушерської патології під час пологів.

За час існування кафедри підготовлено більше 40 кандидатів медичних наук, 1 доктора медичних наук, опубліковано більше 2000 наукових праць, 10 монографій, 5 підручників, більше 70 навчально-методичних посібників, зареєстровано більше 100 винаходів, патентів, рацпропозицій. За весь час було зроблено більше 2000 лапароскопічних та гістероскопічних втручань.

У КМУ «Міський клінічний пологовий будинок №1» постійно впроваджуються сучасні перинатальні технології, створено 9 індивідуальних пологових залів та 2 пологові зали сімейного типу. Акушерські відділення працюють в режимі сумісного перебування матері та дитини, згідно принципів вільного грудного вигодовування. В жовтні 2003 року пологовий будинок сертифікований на звання «Лікарня доброзичлива до дитини», у 2007 році проведена повторна сертифікація щодо підтвердження статусу. З квітня 2007 року пологовий будинок тісно співпрацює з Проектом «Здоров'я матері та дитини» під егідою МОЗ України та Американського Фонду USAID. На базі жіночої консультації створена школа відповідального батьківства. У 2007 році створено відділення денного стаціонару з ліжками антенатальної охорони плоду. У гінекологічному відділенні в практику широко впроваджено лапароскопічну методику діагностики та лікування запорювання жінок і дітей. В області триває створення сучасного перинатального центру, який планується відкрити у 2013 році на базі МКУ «Міський клінічний пологовий будинок №1» у рамках реалізації проекту «Нове життя, нова якість охорони материнства і дитинства», та який має за мету поліпшити репродуктивне здоров'я населення Чернівецької області.

Співробітники кафедри гідно зустрічають 70 річницю з дня утворення Буковинського державного медичного університету, сумлінною працею продовжують примножувати здобутки та славні тради-

ції навчального закладу, зміцнюють його авторитет у державі та поза її межами і цим здійснюють потужний внесок у розбудову та процвітання України та її невід'ємної складової – Північної Буковини.

Література

1. Архів Буковинського державного медичного університету – Особові справи співробітників.
  2. Архів Київської обласної клінічної лікарні – Ф.2. – Оп.1. – Спр. 19. «Историческая записка к 85-летию больницы за 1862–1947 г.» – 34 с.
  3. Буковинська державна медична академія. Сторінки історії. – Чернівці, 1999. – 225 с.
  4. Венцківський Михайло Каспарович і кафедра акушерства та гінекології Буковинського державного медичного університету / С.П. Польова, І.Р. Ніцович. – Чернівці, 2008. – С. 5–61.
  5. Держархів м. Києва. «Паспорт 2-го Киевского Государственного медицинского института», 1939. – 67 с.
  6. Захаров М.А. Михайло Каспарович Венцківський / М.А. Захаров, І.Р. Ніцович // «Хист» Всеукраїнський медичний журнал молодих вчених. – 2005, вип.7. – С. 125.
  7. Ніцович І.Р. Нарис з історії пологового будинку №1 м. Чернівці / І.Р. Ніцович, М.А. Захаров // «Хист» Всеукраїнський медичний журнал молодих вчених. – 2006, вип.8.
  8. Юзько О.М. Історія кафедри акушерства і гінекології з курсом дитячої та підліткової гінекології Буковинської державної медичної академії./ О.М. Юзько, І.Р. Ніцович // Клінічна анатомія та оперативна хірургія. – Т.2, №4. – 2003. – С. 76–82.
-